Jogorvoslati tájékoztató állampolgársági ügyben

A volt hadifoglyok vétessék fel magukat a választói névjegyzékbe!

ÁRA 400 LEJ

VILÁGOSSÁG

Kolozsvár, 1946 október 4

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÓS KÁROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Péntek
III. évfolyam, 231 szám

A Groza-kormány intézkedésére

Szabadlábra helyezték dr. Horváth Miklóst,

a Magyar Népi Szövetség háromszékmegyei elnökét és három társát

BRASSÓ. — (Munkatársunk telefonjelentése.) Ismeretes, hogy néhány nappal ezelőtt a brassói katonai törvényszék életfogytiglani börtönre ítélte Horváth Miklós dr.-t, a MNSz háromszékmegyei elnökét és három társát egy olyan perből kifolyólag, amelyet még az 1940 előtti reakciós és nemzetiségellenes kormányzat indított ellene. A Magyar Népi Szövetség központi végrehajtóbizottsága a reakciós szellemű ítélet ellen tiltakozott a kormánynál és kérte a koholt vádak alapján elitélt Horváth Miklós dr. és társai szabadlábrahelyezését.

A demokratikus Groza-kormány a Magyar Népi Szövetség közbelépésére azonnal intézkedett. A hadügyminisztérium táviratban utasította a brassói katonai törvényszéket az elitéltek azonnali szabadlábrahelyezésére.

Horváth Miklós dr. és három társa így kedden este 6 órakor elhagyta a brassói katonai törvényszék fogdáját. A Magyar Népi Szövetség szabadlábrahelyezett háromszékmegyei elnöke jelenleg Brassóban tartózkodik, míg három társa már hazautazott Sepsiszentgyörgyre.

Ribbentrop, Hess, Seyss-Inquart és Sauckel kegyelemért folyamodott

Október 16-án hajtják végre a halálos ítéleteket

NÜRNBERG. — A nemzetközi bíróság ítéletéről érkezett legujabb jelentések szerint **Lawrence** angol bíró, miután felolvasta az ítéletet, bejelentette, hogy a szovjet bíró kívánságára az ítéletbe belefoglalták: a bíróság szovjet tagja tiltakozott az ellen, hogy **Hesst** nem halálbüntetéssel sujtották, továbbá tiltakozott **Schacht**, **Papen** és **Fritsche** felmentése ellen. A szovjet bíró tiltakozott az ellen is, hogy a német kormányt, a német nagyvezérkart és az „SA"-t nem ítélték el éppen ugy, mint az SS-t, a Gestapót és az ugynevezett „Führerskorpot".

A nemzetközi bíróság ítélete ellen fellebbezés nincs, de a vádlottak a berlini Szövetséges Ellenőrző Bizottsághoz kegyelemért folyamodhatnak. **Ribbentrop, Sauckel, Seyss-Inquart** és **Hess** ügyvédjei éltek is ezzel a joggal. **Göring** ügyvédje kijelentette, még tanácskoznia kell ez ügyben védencével. **Keitel** tábornagy kérte, hogy büntetését golyóáltali kivégzésre változtassák.

A halálos ítéleteket október 16-án hajtják végre Nürnbergben.

A nürnbergi ítélettel az egész nemzetközi sajtó foglalkozik. A szovjet rádió hírmagyarázója kijelentette, hogy a tanuvallomások és az ítélet között ellentmondás van. A szovjet megszállási övezet lapjai követelik, hogy a három felmentett vádlottat állítsák német népbíróság elé, hogy ott feleljenek a német nép ellen elkövetett bűntetteikért. A württembergi szociáldemokrata párt elnöke hasonló módon nyilatkozott.

Az angol és az amerikai lapok nagy többsége bírálat nélkül vette tudomásul az ítéletet. Az angol és amerikai lapok azt hangsulyozzák, hogy az ítélet példaadó és elrémitő volt.

A lengyel és a francia sajtó megdöbbenéssel vette tudomásul az ítéletet és tulenyhének tartja azt. A francia képviselőház meg fogja vitatni az ítéletet és kiáltvánnyal fog fordulni a világhoz.

Nikicsenko, a nemzetközi bíróság szovjet tagja nyilatkozatot adott, amelyben rámutatott arra, hogy **Schacht** egész gazdasági és pénzügyi tudását a hitlerizmus szolgálatába állította, **Papen** jelentősen megkönnyítette és elősegítette **Hitler** uralomrajutását, **Fritsche** pedig a hitlerista propaganda egyik vezetője volt. A szovjet bíró hangsulyozta, hogy a tanuvallomások ellentmondanak az ítéletnek.

A budapesti rádió egy jelentése szerint a württembergi német törvényszék ma csütörtökön dönt afelett, hogy a német nép ellen elkövetett bűncselekményekért felelősségre vonja-e a három felmentett vádlottat.

Bécsi jelentés szerint az osztrák igazságügyminiszter kijelentette: kérni fogja a 20 évre ítélt **Baldur von Schirach** és a felmentett **Papen** kiadatását.

A négy megszállási övezet katonai parancsnokainak megbízottaiból bizottság alakult a nürnbergi per vádlottjainak kivégzésének előkészítésére.

Londoni jelentés szerint a három szabadlábrahelyezett nácivezérnek ismét alkalma volt nyilatkozatot adni a nemzetközi sajtónak. **Papen** és **Schacht** kijelentette, hogy vissza kíván vonulni a közéletből. Mindketten utazási engedélyt akarnak kérni az angol megszállási övezetbe való távozásra. A két jellemző nyilatkozat azzal fejeződik be, hogy egyikőjük sem akar német bíróság elé állni. Ezzel szemben **Fritsche** kijelentette: német bíróság előtt akarja igazolni magát.

A békeértekezleten Trieszt és a cseh—magyar kérdés nyomult előtérbe

PARIS. — A békeértekezletről érkező hírek szerint az olasz békeszerződést előkészítő politikai bizottságban még mindig folyik a vita Trieszt sorsa felett. Egy ujabb jelentés szerint a négy külügyminiszterhelyettes ismét kivizsgálja a trieszti kérdést és javaslatot fog tenni a tárgyalás vitelére vonatkozóan.

A magyar békeszerződést előkészítő bizottságban **Sztankovics** elnök felolvasta a magyar küldöttség azt a levelét, amelyben kérik, hogy a pozsonyi hídfővel szemben lévő és Csehszlovákiának átadott falvak lakossága önműködően nyerje el a csehszlovák állampolgárságot.

Ralea Trumannál

WASHINGTON. — Truman elnök fogadta Ralea washingtoni román meghatalmazott minisztert, aki bemutatta az Egyesült Államok elnökének megbízólevelét. A román meghatalmazott minisztert előzőleg Clayton helyettes külügyminiszter fogadta és vele hosszasan elbeszélgetett.

Felvették a diplomáciai kapcsolatot Magyarország és Olaszország között

RÓMA. — Hivatalosan jelentik, hogy az olasz—magyar diplomáciai kapcsolatokat felvették. A követek személyéről csupán arról számol be a jelentés, hogy magyar részről az eddigi római ügyvivőt nevezik ki követté.

Egyetlen görög ellenzéki politikus sem hajlandó Caldarisz kormányába belépni

ATHÉN. — *Caldarisz* miniszterelnök a koalíciós kormány összehozására irányuló fáradozásai csődöt mondottak. A jelenlegi görög kormányban egyetlen ellenzéki párt sem óhajt résztvenni, még azok sem, amelyek az EAM-on kívül állva résztvettek a legutóbbi választásokon és így a parlamentben képviselőik vannak. Venizelosz és Popolisz kijelentették: *csak a választások ujból való megtartása után tartják elképzelhetőnek a koalíciós kormány megalakítását.*

Magyar Népi Szövetségünk
Erős várunk, menedékünk
Egyenlőség — a jele
Itt a magyarok helye!

LESZ-E DEMOKRÁCIA?

— kérdezgetik aggodalmaskodva egyes magyarok. S a kérdésre rendszerint felelnek is: nem lesz itt soha, mert mi ugyan természetünknél fogva hajlamosak vagyunk a demokráciára, a megértésre, de ... És legyintenek hozzá. Aztán keserü mosollyal kezdik elszámlálni, hogy itt meg itt ez és ez történt, vagy történik, hogy a magyarokat háttérbe szorítják, hogy naponkint ismétlődnek meg a soviniszta kilengések és így tovább ...

Bizonyos, hogy demokráciánk még sok tekintetben gyermekcipőben jár. Sok helyen még nagyon messze állunk a demokratikus békesség és megértés gyakorlati megvalósításától. Bár az is igaz, hogy a mai állapotot még csak összehasonlítani sem lehet, mondjuk, az 1938-as, sem az 1943-as állapotokkal. A kérdést tehát ebben a formájában még csak feltenni sem volna szabad. Legfennebb azt kérdezhetnők: lesz-e teljesebb ez a demokrácia?

Nem vitás, hogy lesz. Valamit azonban, épp az aggodalmaskodók, a kérdezgetők számára le kell szegeznünk. Nevezetesen: hogy lesz-e teljesebb demokrácia, hogy megszünnek-e a soviniszta kilengések, a gyülölet, az nemcsak a románokon, rajtunk is mulik. Mert a magyarok között épp ugy vannak soviniszták, reakciós népárulók, tudatos fasiszták, mint a románok között. S ezek a soviniszták, reakciósok, fasiszták — ők szokták egyébként hirdetni, hogy nem lesz itt soha demokrácia — kitünően megértik egymást a hasonszőrü románokkal s a demokrácia kiteljesedését legalább ugyanolyan mértékben akadályozzák, mint amazok.

Aki csak nem vak vagy bolond, az tudja, látja, hogy Romániában a demokrácia szervezett ellenségei a Maniu és Bratianu pártjában huzódnak meg. Ott találhatók azok a soviniszták, akik nem akarnak magyar szót hallani, de még látni se magyar embert. Ott találhatók az egykori kulturzónák és a magyarokat ötszörös adóval nyuzók atyamesterei. Hogy az 1944. őszi gyilkosokról ne is beszéljünk. S mégis akadnak Kis Ketemenek, Sebesi Jankók, Kovács Gáborok, Teleki Jenő grófok, akik ezekkel a bérgyilkosokkal, a demokráciának ezekkel a tudatos és szervezett ellenségeivel szövetkeznek, s nekik csinálnak propagandát a Székelyföldön, a Bánságban. Akadnak olyanok, akik a még fennálló bajokat azzal vélik orvosolhatónak, ha kijelentik, hogy ha pedig ez így van: mi Maniura szavazunk. Igaz, hogy népünk egészséges ösztöne ma már utálattal utasít vissza minden ilyen próbálkozást.

Hogy a manisták ma védelmükbe veszik a magyar fasisztákat, azon nem csodálkozunk. Természetes. Gyilkos a gyilkost, rabló a rablót, népárulő a népárulót. Az összjáték gyönyörü. De tanulságos. A magyar fasiszták Maniuékat dicsérik a székelyeknek, de gyülölik magát a román népet. A román fasiszták Sebesi Jankóékat, Kovács Gáborékat dicsérik s a magyar nép ablakait verik be, a magyar paraszt földjét veszik el, a magyar hivatalnokokat rugják ki.

Hát így, aggodalmaskodó magyarom, nem lesz teljesebb a demokrácia. Hogy teljesebb legyen, hogy békesség legyen, hogy panaszaid orvosoltassanak, le kell számolnod ezekkel és az ezekhez hasonló gyászmagyarokkal. Könyörtelenül. Az a tisztulás, amire vársz országos viszonylatban, csak így jöhet létre. Mert bizony Te is beletartozol az országba s rajtad is mulik a demokrácia.

A Román Kommunista Párt rendezésében

Október 6-án nyilik meg Kolozsváron
a „Sztalini Alkotmány Képekben"
cimü kiállitás

KOLOZSVÁR. — A Román Kommunista Párt rendezésében október 6-án nyilik meg a Vármegyeháza dísztermében a „Sztalini Alkotmány Képekben" cimü kiállitás. A kiállitási termekben szorgalmasan dolgoznak a müvészi díszletek felállításán és feldíszitésén, amelyek a Szovjetunió mezőgazdasága, ipara, hadserege, közoktatása, sportja, müvészete és tudományos élete ujjáépitését ábrázolják. Kiállitásra kerülnek Sztalin életének főbb eseményeit bemutató fényképek is. Egy termet a szovjet—román barátság részére tartottak fenn és ebben mutatják be a szovjet hadsereg Erdély felszabaditásáért vívott hadmüveleteinek érdekes mozzanatait.

A kiállitás fontos eseménye Erdély szellemi életének, mert a tettek ékesszóló nyelvén mutatja be a szovjet demokrácia magasztos eredményeit, hozzájárul a szovjet valóságok helyesebb megismeréséhez és ezzel a barátság, szeretet és elismerés érzelmeinek fokozottabb megszilárditásához, amelyet Románia népei felszabaditója és támogatója — a Szovjetunió iránt táplál.

A Román Kommunista Párt jelentős erőfeszitésekkel igyekezett elérni azt, hogy a kiállitás különösen gondos elrendezésben és figyelemreméltó müvészi feltételek szerint tükrözze vissza a nagyérdekességü bizonyitó anyagot.

Október 4-én, pénteken délután 5 órakor a sajtó képviselőinek bemutatják a nagyszabásu kiállitás érdekes anyagát.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A délszatmári magyarság eltökélt szándékkal készül a jövőre

„Nincs más utunk, csak a Magyar Népi Szövetség"

SZATMARNEMETI. — (Tudósitónktól.) Csendes, békés a táj. Északról kéklő hegyek integetnek felénk, keleten a bányavidék hegyórjásai kandikálnak a termő alföldi tájra. Délkeleten a Bükkös haragoszöld rengetege piciny falvakat és az ujkeletü betyár. romantika sok titkát takarja. Kelet felé a végtelenbe nyuló sikság a letarolt földek sárga és fakózöld pántlikáival teleszőve mutatja ennek a vidéknek mérhetetlen erejét és gazdagságát. Szatmár a sokféleség hazája s legfőbb erénye, hogy mindent harmóniába tud olvasztani. Háromféle nép lakja, de mindegyik önmagábam is változatokat mutat fel. A monostori román paraszt például éles ellentéte a szilaj, vérbő, kését hamar marokra ragadó avasinak, aki az a román néptestben, ami magyarban a székely. A cárócot hordó vámfalusi magyar is különbözik a városi divatot utánzó délszatmáritól, mig a harmadik nemzetiség: a svábság inkább lelkiekben mutat változatosságot.

A háboru nyomait még mindig hordja táj és ember. Felszakitott utak, hidak csonkón meredő pillérei, kormos házfalak s utszélen korhadó fakeresztek mutatják, hogy iszonyu kedvében itt is orgiázott a háboru. A községek lakóinak 10—15 százaléka még ma is hiányzik. Gyermekért, szülőért, élettársért hullanak a könnyek. De a nehezén már tul vannak, a halál felett győzött az életakarat. A régi romokon diadalmasan sarjad a jövő.

Az öröm s népünk felemelkedésébe vetett törhetetlen hitünk ragyogja be a lelkünket, amikor Antal Dániellel, a MNSz országos alelnökével és Hady Rozália tanitónővel, a szatmári magyar lista két képviselőjelöltjével a falvakat járjuk. Apró jelek beszélik ezt el nekünk, olyanok, amik mellett más érzéketlenül megy el, de amelyekből olvasni tud az avatott szem. Felettünk az erdődi vár regényes romja, az ut tulsó oldalán kiszáradt tó füvel benőtt medre. A szélén süvegalaku köemlék, benne márványtábla aranyló betükkel: „Alldogálok a tó partján, Szomorufüz mellett . . ." S alatta ott ragyog a ma is világitó név: Petőfi. A nagy költő legszebb emlékeiről beszél e hely. Itt, a hegytetőn már csak romjaiban létező kápolnában esküdött örök hüséget Szendrey Juliának s arra feljebb, a messzi hegyek alján, ahol „Fekete faluban fehér torony látszik", irta a világ egyik legszebb versét: „Még nyilnak a völgyben a kerti virágok . . ." A szatmári polgár büszke, hogy legboldogabb az ő földjén volt a hányatottéletü költő.

Átsuhanunk Erdődön, melynek szép gótikus temploma uralja az egész környéket. Utcáját tiszta, nagy házak szegélyezik, állami iskolája diszére válna bármely nagyvárosnak. Ünnepnap van, a fiatalság vasalt nadrágban, divatos selymekben sétál. A népviselet teljesen megsemmisült ezen a vidéken. A falusi lány a városi dámák ruháit lesi s hajával bugó villanygépek burája alá ül.

Kocsink szerpentinen szalad s az utolsó fordulónál feltünik jövetelünk célja: Krasznabéltek. Az iskola udvarán ezres tömeg, amit még a nagy téren állomásozó cirkusz csinadrattája, de a bál andalitó zenéje sem tudott elcsalogatni. Pedig késve jöttünk, géphiba tartott vissza az uton, de Krasznabéltek derék, szorgalmas népe a türelmes várakozással mutatta meg, kitart nemzetiségi szervezete, a MNSz mellett.

Öntudatos arcok

nyilt, becsületes tekintettel, érdeklődve fordulnak az első felszólaló: Koós Zoltán főtanfelügyelő, szatmári képviselőjelölt felé, amikor egyszerü, keresetlen szavakkal magyarázza: mi is a Magyar Népi Szövetség. Utána Hady Rozália puha asszonyi kezekkel játszik a szivek hurjain és olyan sikerrel, hogy egymás után kerülnek elő a zsebkendők.

Antal Dániel országos alelnök, a képviselőlista első jelöltje gazdasági kérdésekkel foglalkozik s rámutat arra, hogy a MNSz gazdaságpolitikája egyetlen célt követ: megőrizni és gyümölcsözővé tenni az erdélyi magyar vagyon háboruból megmentett részét. A jelennek élünk, de a jövőről gondolkozunk. Ha állni akarjuk a gazdasági versenyt, házunk táján mindent meg kell reformálnunk. Gondolnunk kell azokra az időkre, amikor a békés állapotok visszatérte után a világ legnagyobb buzatermő államai óriási fölöslegükkel ujra eláraszt ják a földtekét. Idézte a huszas és harmincas esztendők buzadömpingjeinek az emlékét s ezeknek várható megismétlődései nem szabad, hogy készületlenül érjék az erdélyi magyar gazdákat. A szatmári táj például állattenyésztésre alkalmas. Mennyiségi és minőségi állatgazdálkodásra kell felkészülni, mert szarvas és patás állatok iránt még a messzi Kelet is élénken érdeklődik. Nagy derültségtől kisérve beszélt a jegeltetés problémájáról. A falu sokszor milliárdokat kitevő vagyonát a legtöbb esetben a legbutább és legkorlátoltabb emberre bizzák. A lenézett és megvetett marhapásztori állást ügyes, éber, tanfolyamot végzett egyénre kell bizni s nem olyanra, aki nemhogy olvasni, hanem beszélni sem tud. Ilyen apró, de nemzetgazdasági szempontból mégis annyira jelentős mozzanatokra is kitér a MNSz gazdaságpolitikai terve, amelynek megvalósitása a demokrácia megerősitésétől függ.

Küldöttségek, panaszok

kerülnek az országos alelnök elé a gyülés után. A római katolikus plébánia tágas tornáca alig tudja magábafogadni a sok panaszkodót. A legsulyosabb sérelem a földosztásnál érte a falut. A földosztó bizottság törvényellenes módon alakult meg s jelenleg két erkölcsileg erősen kifogásolható ember: Nicula Martin és Ursu Demeter itélnek elevenek és holtak felett. Az a Nicula Martin, akit feketézésen érték s az az Ursu Demeter, akinek vadházastársát a napokban itélték el tyuklopásért háromhónapi fogházra. Ez a két erkölcsileg teljesen sulytalan név szerepel a kilakoltatási végzéseken.

A küldöttségek adatokat tárnak Antal Dániel országos alelnök elé. A községben 226 igénylő volt, de 120 kielégitetlen maradt. Még nincs kiosztva minden föld s Ursu Demeter meg Nicula Martin erre idegenből akar telepeseket hozni akkor, amikor a község lélekszámát véve alapul, egy emberre a határból csak másfél hold esik. A népsürüség tehát nem bir el ujabb letelepülőket, még ha nem is vesszük figyelembe, hogy 120 helybeli igénylő föld nélkül maradt.

Amilyen „erkölcsös" a földosztó bizottság két oszlopos tagja, olyan volt maga a földosztás is. Az igénybevett földek tulajdonosai között számos egyén van, akire a törvény nem vonatkozik. Ezek máról-holnapra földönfutó koldusok lettek, mert a bőrrel feketéző Nicula és a lopott tyukokból lakmározó Ursu Demeter igy akarták.

Antal Dániel országos alelnök hangoztatta, hogy a Groza-kormány nem tür el törvénytelenségeket és a törvény betüjének, valamint szellemének érvényt fognak szerezni.

A lakosság megnyugodva széledt szét.

— Nincs más utunk, csak a Magyar Népi Szövetség — mondják távozáskor.

Szavaikból nemcsak az csendül ki, hogy a MNSz mellett vannak, hanem az is: meggyőződtek, hogy érettük van a Magyar Népi Szövetség.

(—ros.)

A bőripari munkások országos konferenciája Kolozsváron

KOLOZSVAR. — Vasárnap nyilott meg Kolozsváron a Bőripari Szakszervezet Országos Szövetségének első konferenciája. A konferencián résztvesz Szenkovits Sándor, az Országos Szakszervezet főtitkára és Stroia Gheorghe, az OSzT alelnöke.

A megnyitó beszédet Văleescu Ion, a Bőripari Munkások Szakszervezetének elnöke mondotta, aki hangsulyozta, hogy az ország demokratikus erői döntő ütközetre készülnek a nemzetközi reakció romániai bérencei ellen. Beszéde végén rámutatott arra, hogy az együttlakó népek dolgozó fiai között még szorosabbra kell kovácsolni az egyetértést.

A két munkáspárt helyi szervezeteinek nevében Olteanu Ioan és Ursica Gheorghe beszélt.

Merlas munkaügyi felügyelő mondott ezután beszédet és követelte, hogy az állami szervekben alapos tisztogatást végezzenek.

Ezután Stroia Gheorghe szólalt fel. Beszéde során a békeértekezlettel kapcsolatban élesen támadta az amerikai és az angol trösztöket és rámutatott arra, hogy az országnak egyetlen igaz barátja van, és az a Szovjetunió.

Alexa Augustin és Neumann József a kolozsvári Szaktanács nevében mondott román, illetve magyarnyelvü üdvözlő beszédet. Utánuk Demsa Alexandru és Malek József a bőripari munkásokkal együttdolgozó értelmiségiek nevében szólaltak fel.

A konferencia tiszteletére a román Operában diszelőadás volt. A müsor számai közül kiemelkedett Mráz Lajos „Politikai szabóság" cimü jelenete.

A konferencia hétfőn és kedden folytatta munkáját. A különböző szervezetek jelentéseit hallgatták meg.

Segitenünk kell a kallódó székely fiatalságon

Megrázó hirek érkeznek az ország minden részéből a székely fiatalság hányódásáról. Kilátástalan, nyomoruságos helyzetükben, melyet az aszály okozott, szülőföldjükön kivül keresik a megélhetést. Csoportokban, batyuval a vállukon, minden biztatás és remény nélkül szétszéledtek a városokba. Nagy számban keresnek munkát például az amugyis tulzsufolt fővárosban. A Magyar Népi Szövetség bukaresti szervezete mindent megtett, hogy a munkakereső székely fiatalságnak tartózkodási engedélyt szerezzen, ez azonban az érvényben lévő rendelkezések és törvények miatt nem sikerült. Most éhségtől szédelegve, minden segély és támasz nélkül, kétségbeesetten néznek a közeledő tél felé. A hideg éjszakák az utszélen érik őket, batyujukra hajtják le fejüket, várva a reggelt, hátha csak hoz valami segitséget. Vajjon tudjuk-e mit jelent ezeknek a fiatal székely leányoknak otthon nélkül kóborolni a városokban? Hogy milyen veszélyeknek néznek elébe?

Nem kétséges, hogy az a nép, amely annyi csapást vészelt már át, most sem választhatja a pusztulás utját. Ha saját erejéből nem tud most talpra állni, ugy nekünk kell segiteni és megakadályozni a szétszóródást bármilyen áldozat árán is. Meg kell mentenünk a jövendő anyáit. At kell segitenünk őket az irgalmatlan tél napjain. Itt is társadalmi megmozdulásra van szükségünk, hogy eredményt érhessünk el. Nem csitithatjuk el lelkiismeretünket párezer lejes adománnyal. Az anyagi segitség nem elegendő. Nemcsak anyagilag kell segitsük őket. Az esetleges erkölcsi romlásnak is gátat kell vetnünk. Ezt pedig szavakkal, irott malaszttal nem érjük el. Megélhetést kell teremteni számukra. Munkalehetőséget kell felkutatni, ahová elhelyezzük őket. A Magyar Népi Szövetség szociális bizottsága már megkezdte az ilyenirányu munkát, a helyi szervezetein át összeirják a rászorultakat s munkalehetőséget biztositanak számukra. A legtöbb városban azonban a munkahelyeken zsufoltsággal találkoznak a szervezet kiküldöttei s igy nem sok reménnyel kecsegtet ez a megoldás. Szükséges volna éppen ezért, ha gazdasági intézményeink kereseti lehetőséget teremtenének a Székelyföldön, bár átmenetileg is. Nagyot lenditene ez sorsukon.

De mindennél szükségesebb, hogy a kormánynak az aszálysujtotta vidékek segélyezésére tervbevett közmunkákat a Székelyföldön is minél hamarább beinditsák. Ezzel és szervezett társadalmi megmozdulásunkkal most még elejét vehetjük a bajnak. (sz. j.)

Figyelem! Figyelem!

Betegség miatt sürgősen eladó biztos megélhetésü, jólmenő kis vendéglő a vashid mellett, konyhával ellátva, uj berendezéssel. Inventárral, egy vagon borlerakatnak való pincehelyiséggel. Ára: 20,000.000 lej. Vételnél elegendő 12,000.000 lej, a többi havi 1,000.000 lejjel törleszthető, huzamosabb bérleti szerződéssel. Érdeklődni „Promptus" Kereskedelmi Ugynökségi Irodában. Dózsa György-utca 29. Első emelet.

Alkalmi vétel!

Eladó olcsón 90%-os gumikkal egy „Fiat" topolino luxus, üzemképes autó. Ára 13,500.000 lej.

Érdeklődni: Publik Antal Marosvásárhely, Kossuth-utca 9. Tel. 205

Ujságárusitókat felvesz a kiadóhivatal

Károlyi Mihály

a dunai államok összefogásáról

BUDAPEST. — A magyarországi „Köztársaság" cimü hetilap első oldalán közli Károlyi Mihály „Üzenet Párisból" cimü cikkét. A cikkben Károlyi Mihály, a dunai államok összefogásának kérdéséről szólva, ezeket irja:

„. . . Azzal tisztában kell lennünk, hogy a mai párisi napok sorsdöntőek lesznek a Magyarország és szomszédai közötti viszony kialakulására. Már pedig e viszony kedvező kialakulása Magyarország létkérdése. Amikor még a háboru alatt a Dunamedence kérdéséről nyilatkoztam és föderációról beszéltem, ezt a tervet az ugynevezett „reálpolitikusok" gyakran azzal az ellenvetéssel fogadták, hogy mindez utópia. Mint ahogy annak bizonyult Kossuth Dunakonföderációja, Jászi Oszkár Keleti Svájca és az én, háboru alatt, ezirányban folytatott tevékenységem is. De az idő gyorsabban halad, mint a reálpolitikusok. És e bölcs politikusoknak észre kell venniök, hogy többé nem utópiáról van szó és semmi sem reálisabb, semmi sem közelebbi, mint a Dunamedence népei összefogásának tegnapi gondolata. Rövid néhány év előtt a kapitalista laisser-faire-rel szemben a szocializmus felé való orientációt is ilyenformán bélyegezték utópiának. Nos, e tekintetben ma forditva áll a helyzet. Ma a klasszikus kapitalizmus elvének visszaállitása az utópisztikus. És éppen igy utópia az is, hogy a dunamenti államok gazdasági egység helyett képesek lennének kis autarkiákkal izolálva megállani.

A háboru folytán ma egész Európa többé-kevésbé ezzel a problémával találja magát szemben. És a tömegek egységes gazdasági életnivóra emelését, oly fokra, amilyenre a gazdasági forradalom vivmányai lehetővé teszik, el sem lehet képzelni másként, minthogy tervszerü gazdasági egység vagy gazdasági körzetek alakulnak ki. Ma az egész békekérdés attól függ, hogy a technika fejlődését mennyire tudjuk értékesiteni a köz számára. Természetesen az ilyen kialakulásokat csak fokrólfokra lehet megalkotni és végeredményben ezek létrehozása a szomszéd államok erőfeszitésétől függ, ami fokozottabb mértékben áll a Dunamedence államaira.

A reakciósok tudatosan vagy nagyon gyakran csak ösztönösen ezekben a gazdasági kérdésekben is az ancien régime visszaállitására törekednek. Főérvük, amivel hatni kivánnak és gyakran hatnak is, az, hogy ugy állitják be ezeket az összefogási törekvéseket, mintha azok az egyéni és állami függetlenség rovására mennének és végeredményben ezek feladását jelentenék. Ezért látjuk azt, hogy a pártok Európaszerte — nem kizárólag magyar jelenség ez — a nacionalizmus tulfütöttségében keresik a közvélemény kialakitását. Nem egyszer még a baloldali pártok is beleesnek abba a hibába, hogy engednek a primitiv ösztönök nyomásának, holott, merem állitani, hogy ugy a szocialista, mint a gazdasági együttmüködés a szomszéd államokkal, amit államközi szocializmusnak lehetne nevezni, egyáltalán nem nyirbálja meg a nemzeti géniusz szárnyait. Tervgazdálkodás mellett a körzetek autonómiáját még inkább ki lehet és ki kell épiteni. Ez történt Szovjetoroszországban. Egy nemzet csak akkor lesz erős, csak olyan mértékben fogja saját egyéniségét kialakitani, amily mértékben gazdaságilag megerősödik.

Ha egyáltalában elképzelhető együttmüködés a dunai államok között, ez a kialakuló nemzeti államok kapcsolatában toleránciai, vagyis kölcsönös megértés nélkül lehetetlen. A vámhatárok fokozatos leépitése ugyanis a népesség érintkezését automatikusan fokozza. Ha egy többé-kevésbé közös gazdasági terv alakul ki, akkor — mivel ez olyan alapon jön létre, hogy kiegésziti az egyes államok szükségleteit —, érdekükben áll, hogy mindnyájunk életnivója emelkedjék. Ilyenformán az összefogás nemcsak életszükséglete a dunamenti államoknak, hanem nagyban hozzájárul a béke kiépitéséhez is . . ."

Cikke további részében Károlyi Mihály a magyar demokráciának a célt szolgáló teendőit vázolja. A mult rendszerének kegyetlen kritikája mellett bátran meg kell rajzolni a jövendő célkitüzéseit. „Le kell zárni már egyszer s szentistváni ezeréves multat és meg kell nyitni az uj ezer esztendő jövendőjének kapuját".

A bukaresti Magyar Delegáció vezetőjének nyilatkozata a székelyek kivándorlásáról

KOLOZSVÁR. — Többször irtunk már arról, hogy lelkiismeretlen bujtogatók munkája következtében a nehéz gazdasági helyzetben levő székelyek közül sokan a kivándorlás gondolatára adták magukat s elkótyavetélve vagyonkájukat, Magyarország felé vették utjukat.

A Biharpüspökiben állomásozó póruljárt székelyek helyzetéről nagyváradi laptársunk, az „Uj Élet" több alkalommal is foglalkozott s cikkeiben a székelyekkel folytatott beszélgetés alapján a bukaresti Magyar Delegáció vezetőségét is megvádolta. A székelyek vallomása szerint ugyanis a Magyar Delegáció egy közleménye vezette félre őket.

A bukaresti Magyar Delegáció vezetője, Nékám Sándor követségi tanácsos helyreigazító nyilatkozatot juttatott el szerkesztőségünkhöz, melyet az alábbiakban közlünk:

Az „Uj Élet" szeptember 20.i számában hosszabb cikk jelent meg „Hamis hirterjesztéssel tettek földönfutóvá 50 székelyföldi családot" cimmel. A Magyar Delegáció az „Uj Élet" szerkesztőségét a mellékelten idecsatolt cáfolat közlésére kérte fel.

Tekintettel a kérdés elvi jelentőségére és közérdekü voltára, a Misszió arra kéri a „Világosság" szerkesztőségét, hogy a cáfolat mellékelt szövegét lapjában is lehozni sziveskedjék.

A cikk egy, a bukaresti Magyar Delegációtól származó közleményt tüntetett fel olyan tartalmunak, mint amelynek nyomán jelenleg a határon hányódó szerencsétlen székely földmüvesek utnak indultak volna. De még ezen tulmenően is azt állítja, hogy a bukaresti Magyar Delegációnak abban a tragikus sorsu vándorlásban tisztázatlan szerepe volna és tisztázatlan szerepünek nevezi a Delegáció vezetőjét is.

Az igazság a cikkben foglaltakkal szemben a következő:

Miután augusztus hó 10-től kezdődően idegen állampolgárok Romániából Magyarországra, vagy Magyarországon át, az eddigi rendszerrel ellentétben, csak a Magyar Delegáció vizumával ellátott utlevéllel utazhatnak, szükséges volt ezt a körülményt az érdekeltek tudomására hozni. A Delegáció tehát ebből a célból közleményt tett közzé, amely szóról-szóra igy hangzott:

„A bukaresti Magyar Delegáció (Str. G. Cantacuzino 65) az érdekeltek tudomására hozza, hogy 1946 augusztus 10-től kezdve csak a Delegáció utazási vizumával ellátott utlevelekkel lehet Romániából Magyarországra, vagy Magyarországon keresztül utazni. A Magyar Delegáció vizumot csak oly személyek részére állít ki, akiknek az illetékes román hatóságok, a romániai Szövetséges Ellenőrző Bizottság jóváhagyásának számát és időpontját is feltüntető kiutazási engedélyt már megadták."

A Delegáció a fenti közleményt a bukaresti román lapoknak közvetlenül küldte meg, mig annak az erdélyi magyarnyelvü lapokhoz való eljuttatására a MNSz bukaresti irodáját kérte fel. A fenti szövegből világosan látható, hogy sem kivándorlásról, sem Magyarországra való áttelepülésről a közleményben szó sem volt. A fentemlitett közleményen kivül a Magyar Delegáció a lapokhoz semmiféle más hirdetményt vagy közleményt nem juttatott el.

A közlemény annakidején az összes bukaresti lapokban szóról-szóra jelent meg, mig az erdélyi magyarnyelvü lapok azt némileg megváltoztatott alakban közölték. Egyes erdélyi lapok, igy a Székelyföldön nyilván különösen elterjedt „Népi Egység" ezévi augusztus hó 18-iki száma is, sajnos, ezen tulmenően a közleményt összeolvasztották bizonyos további, más forrásokból beszerzett közlésekkel is, amelyekben többek közt arról is szó volt, hogy hogyan kell eljárniok azoknak, akik az országot végleg elhagyni kivánják. A cikkből nem tünt ki, hogy ezek az utóbbi közlések nem a bukaresti Magyar Delegációtól származnak. A közlemény [illegible], valamint ahhoz, hogy közléseit [illegible] mintegy összeolvasztották, a Magyar Delegációnak természetesen semmi [illegible] sem volt. Ha ebből bizonyos következmények származtak, ugy ezért a felelősséget a delegáció önmagától [illegible] elhárítani kénytelen.

A Delegáció mindenkor hangoztatott álláspontja az, hogy az erdélyi magyarság a román demokrácia által adott kereteken belül igyekezzék boldogulását megtalálni. Álláspontjának a Delegáció ugy [illegible] utasításra, mint legjobb meggyőződése alapján is számtalanszor kifejezést adott és minden esetben közölte a [illegible] szándékkal megjelentekkel is, hogy Magyarország nincs [illegible] a helyzetben, hogy az Erdélyből odatelepülni kivánókat befogadja.

A Magyar Delegáció ezen álláspontja mindenki előtt ismeretes lehet, aki vett magának annyi fáradságot, hogy nála érdeklődjék. A cikk irója azonban ebben a súlyos kérdésben még annyit sem tartott szükségesnek, hogy a Delegáció kommünikéjének pontos szövegét akár a Népi Szövetség utján, akár pedig a bukaresti román sajtótól magának megszerezze. De még ha mindezt mellőzve, legalább az erdélyi magyar sajtóban megjelent szöveget kereste volna elő, abból is meggyőződhetett volna arról, hogy a Delegáció csak arra hivta fel a figyelmet, hogy a magyar határ átlépéséhez augusztus 10-től kezdve magyar vizum szükséges és hogy tehát a Delegáció kifejezetten azt akarta elkerülni, hogy egyesek vizum nélkül kiséreljék meg a határ átlépését. Igy ötpercnyi munkával megállapíthatta volna, hogy a Delegációra vonatkozó állításai mind valótlanok.

NÉKÁM s. k.
követségi tanácsos,
a bukaresti Magyar Delegáció vezetője.

A Magyar Delegáció vezetőjének helyreigazító nyilatkozatát annál is inkább készséggel tesszük közzé, mert az emlitett sajtóközlemény, amely valóban arról szólt, hogy Magyarországra csak vizummal ellátott utlevéllel lehet utazni, magunk is közzétettük. A közzététellel egyidejüleg a MNSz országos központja rámutatott arra, hogy egyes reakciós körök kivándorlásra buzdítják a székelyeket s ezekkel szemben a legélesebben állást foglalt. Bizonyosak vagyunk azonban abban is, hogy ha a Magyar Delegáció nem is szánta zavarkeltőnek az emlitett közleményt, mint ahogy nem is szánhatta annak, azok a reakciós körök, amelyek már jóval korábban megkezdték a székelyek kivándorlásra való buzditását, ezt is félremagyarázva a maguk aljas népáruló céljaikra használták fel.

Ha elveszni nem akar, erre ▬ szavaz a magyar!

A MNSz kivánságára uj besoroló bizottságot jelölt ki az egészségügyi minisztérium

BUKAREST. — A Magyar Népi Szövetség jogügyi irodája telefonon jelenti, hogy az egészségügyi minisztérium két uj bizottságot nevezett ki az erdélyi magyar egészségügyi személyzet végleges besorolására. Az egyik bizottság Kolozsváron, a másik pedig Nagyszebenben kezdi meg müködését. A nagyszebeni bizottsághoz tartozik: Csik, Háromszék és Udvarhely megye is. A kolozsvári bizottságba Fazakas János dr. a nagyszebeni bizottságba pedig Málnási Géza dr. kapott kinevezést.

Az egészségügyi besorolások körül, mint ismeretes, sok sérelem volt s ezek orvoslására kivánta a MNSz uj besoroló bizottság kijelölését. Az egészségügyi minisztérium példát szolgáltat ezzel minden más tekintetben is a besorolások körül felmerült panaszok orvoslására.

Porráégett a marosvásárhelyi Gerák-féle fémöntöde és evőeszközgyár

MAROSVÁSÁRHELY. — Vasárnapról hétfőre virradó éjjel borzalmas tüzvész pusztitott Marosvásárhelyen. A Kossuth Lajos-utca 115 szám alatt lévő és *Gerák János tulajdonát képező fémöntöde és evőeszközgyár kigyulladt s porrá égett.* A tüzet éjjel fél 11 órakor vette észre az utcában lévő laktanya őrszeme. A katona több társát hivta segitségül és megpróbálták az utcai kaput bedönteni, hogy behatolhassanak. Egyidejüleg telefonon értesitették a tüzoltókat is. Néhány perccel azután borzalmas robbanás hallatszott és a lángok, melyek eddig csak az üzem egy kis részén játszottak, átterjedtek az üzem minden részére. Időközben megérkeztek a tüzoltók, valamint a földgáztársaság emberei is, mert az üzem előtt végződik a gáz fővezetéke *s az a veszély forgott fenn, hogy gázrobbanás is beállhat.*

A tüzoltás nagy nehézségek között folyt, mert az épület minden része lángban állt. A tüzoltóság, a katonák és az összeseregleit szomszédok minden igyekezete csak arra szoritkozott, hogy a szomszédos épületeket megmentsék. *Éjjel egy órakor sikerült a tüzet elfojtani, de akkorra már az üzem porig égett.* A kár felbecsülhetetlen, az üzemben pótolhatatlan értékü gépek, dinamók, felszerelések voltak, melyek mind a tüz martalékává váltak. *A kár többszázmillió lej.* Sulyosbitja a helyzetet, hogy az üzem tulajdonosa, aki egész életének munkáját fektette a gyárba, nem biztositotta be üzemét és igy kára még részben sem térül meg. A vizsgálat során megállapitották, hogy Gerák János vasárnap este ment a gyárba gépkocsijával s azt ott elhelyezte. A gépkocsiszinben a motort lezárta ugyan, de a gépkocsi — eddig még ismeretlen körülmények között — kigyulladt, a benzintartály felrobbant s ez okozta a tüzet.

A román és magyar gazdák testvérisége jegyében zajlott le

a Kolozsvári Gazdasági Egylet állat- és terménykiállítása

KOLOZSVÁR. — A Kolozsvári Gazdasági Egylet gazdanap keretében szépen sikerült állat- és terménykiállítást rendezett az egyesület Budai Nagy Antal-utcai székházában. A gazdaünnepségen megjelent *Grecu* mezőgazdasági vezérfelügyelő, valamint *Felecan* és *Negru* fötisztviselők a kolozsvári mezőgazdasági kamara részéről. Az EMGE központja képviseletében *Szász* István dr. vett részt a gazdanapon.

A kiállitás szépszámu közönségét és Grecu vezérfelügyelőt *Balázs* István, az egyesület tiszteletbeli elnöke üdvözölte. Grecu vezérfelügyelő válaszában hangoztatta, hogy örömmel tett eleget a meghivásnak. Amit a kiállitáson látott, az mind *a kolozsvári magyar kisgazdák szorgalmát és hozzáértését bizonyitja.* Ebben a még mindig zajló világban igen örvendetes, hogy *a gazdanép olyan komolyan veszi hivatását.* Ezen az uton kell tovább is haladni, mert a munka az, melyen az uj világnak fel kell épülnie.

A továbbiakban elismeréssel szólt az EMGE tevékenységéről. Végül hangoztatta, hogy *a mezőgazdasági kamara készséggel áll mindig a magyar gazdatársadalom rendelkezésére.*

Ezután Balázs István megnyitottnak jelentette ki a kiállitást, majd rövid beszédben kijelentette, hogy *a magyar gazdatársadalom tudja kötelességét, mely a nehéz időkben ráhárul.*

— Dolgozunk, mert élni akarunk — mondotta — *és elvárjuk, hogy élni hagyjanak bennünket.* A vezérfelügyelő szavai minden magyar kisgazdában megnyugvást és bizalmat keltenek.

A kiállitás megtekintése és a dijkiosztás következett ezután. Ki kell emelni *Csomoss* János EMGE kirendeltségvezető és *Nedelka* Károly kertészeti felügyelő érdemét a kiállitás megrendezése körül. A birálóbizottság a terménykiállitás résztvevői között 11 dijat osztott ki a földészeknek. Ezek *Szilágyi* József, *Tárkányi* Ferenc, *Butyka* István, *Kilin* György, *Zágoni* Sz. Miklós, *Józsa* István, *Kilin* József, *Kömöcsi* György, *Gombos* József, *Zágoni* Ferenc és *Máthé* Gergely. Az élőállatkiállitáson bikákért első dijat kapott: *Zágoni* József, második dijat: *Jakab* Miklós, harmadik dijat *Szabó* József. Tehenekért első dijat: *Kilin* József, második dijat: *Jakab* Miklós, harmadik dijat: *Mezei* Ferenc. Lovakért első dijat *Kocsis* Ferenc, második dijat: ifj. *Albert* Ferenc, harmadik dijat: *Zágoni* Sz. József.

A közebédeu dr. *Szász* István üdvözölte a megjelent mezőgazdasági kamarai kiküldötteket s rámutatott a kiállitás jelentőségén tulnövő tényre, hogy *minden téren együtt kellene ennek a két népnek dolgoznia ugy, amint ma az itt történik.*

Grecu vezérfelügyelő válaszában meleg szavakkal beszélt *a népek közti megértés szükségességéről. Kifejtette ennek a két kis nemzetnek egymásra utaltságát. A munka mezeje az, ahol az emberek leghamarabb megértik egymást. Ő ismeri a magyar gazdát és tudja, hogy testvéri érzés hatja át román gazdatestvére iránt. A testvériségnek ezt az eszményét kell ma szolgálnia mindenkinek a maga munkakörében.*

A szépen sikerült gazdanapot meleghangulatu mulatság zárta be.

Az Izvesztija a Dunahajózásról

MOSZKVA. — (Tass.) A Moszkvában megjelenő Izvesztija hosszasan foglalkozik a Dunahajózás kérdésével.

A tekintélyes szovjet lap megállapitja, hogy Amerika és Anglia kormányai e kérdésben a *zsarolás és a megfélemlités fegyveréhez nyultak*, miután kijelentették: Csehszlovákiának, Magyarországnak és Jugoszláviának csak akkor adják majd ki az amerikai megszállási övezetben lévő hajóit, ha a Dunahajózás kérdését megfelelő módon szabályozzák. Az Izvesztija kiemeli *Wandenberg* szenátor tevékenységeit ez ügyben és megállapitja, hogy ezen amerikai politikust mindig is erőszakos módszereiről ismerték.

1,000.000 *ember nézte meg*
Bukarestben és Budapesten
a legmegrázóbb amerikai óriásfilmet:
ÖTÖN VOLTAK
Anne Baxter, Thomas Mitchel, Selena Royle, Edward Ryan, J. Campbell
Egy család története a lefolyt nagy világégés idejéből!
Holnaptól vetíti a Capitol és Uránia mozgó!
Előadások kezdete az Urániában pontosan 3, 5, 7 és 9 órakor, a Capitolban pontosan fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor.

HIREK

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja.

Kolozsvári szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassai-utca 7. Távbeszélő 258.

Nagyváradi szerkesztőség: MNSz-székház, Visinszki-utca 27. Távbeszélő 12—47.

*

A Magyar Nők Demokratikus Nőszövetsége levélben üdvözli a MNSz Nőbizottságát

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség központi Nőbizottságához elkesett levelet kézbesitett a posta. A Budapestről keltezett levelet a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége nevében Fáy Borbála főtitkár és dr. Aradi Istvánné a külföldi osztály vezetője küldi.

„Kedves Asszonytársaink!

Köszöntünk benneteket első országos kongresszusotok alkalmából és kivánjuk, hogy munkátokat siker koronázza. Tudjuk, hogy a ti célotok ugyanaz, mint a mienk, ugyanaz, mint a világ összes demokratikus asszonyaié, dolgoztok a tartós békéért és a népek testvériségéért. Boldogok vagyunk, hogy munkátokat demokratikus országban végzitek, barátok között és olyan segitő társaitok vannak, mint Groza miniszterelnök és Pauker Anna asszony. Nagyon örültünk, amikor a „Szabadság" cimü lapunk egyik multheti számában cikket olvastunk kongresszusotokról.

Mi is erősen harcolunk itthon a fasizmus maradványai, a reakció ellen, a demokrácia megszilárditásáért. Tudjuk, hogy közös munkánk eredményes lesz és el fogjuk érni célunkat, a szabad népek békés együttmüködését".

Eddig szólt a levél. Minden sora, minden betüje a nők világszövetségének célkitüzéséről beszél. Közös erővel segit a Nők Demokratikus Világszövetségének 83 millió tagja az uj, szabad és boldog élet megteremtésében.

KOLOZSVÁRI SZOLGALATOS GYOGYSZERTÁRAK: Október 3 án és 4-én szolgálatban: dr. Goina (Szabadság-tér 34), Hygea (Széchenyi-tér), Victoria (Horea-ut 47) és Sotropa (Hunyadi-tér 1). Egész éjjel szolgálatban mindkét napon: Hygea és Sotropa

VASUTAS TESTVÉREK! A MNSz vasutas alosztálya október 3-án, csütörtökön délután 6 órakor rendkivüli szervező gyülést tart a Farkas-utca 7 alatti székházban. Minden vasutas testvér kötelessége a gyülésen pontosan megjelenni.

OKTÓBER 6-ÁN, A KERESZTYÉN EGYSÉG VASÁRNAPJÁN a Krisztusban való egység megnyilatkozásaképpen minden világrészben urvacsoraosztás lesz. Az egész világ imádkozik ezen a napon a testvériségért és egy kenyérből részesül a testvérek nagy közössége. Október 4-én, pénteken este 6 órakor a kolozsvári felsővárosi (Monostori-uti) református templomban Deák Ferenc lelkipásztor, október 5-én, szombaton este 6 órakor pedig László Dezső esperes-lelkész tartja az urvacsoraosztásra való előkészület istentiszteletét és hirdeti az igét.

ELHAGYTA ÖT GYERMEKÉT. Baciu László kolozsvári lakos feljelentést tett felesége ellen, aki több háztartási felszerelést magához véve, október 1-én elhagyta ötgyermekes családját. A rendőrség megkezdte a nyomozást Baciu Lászlóné után és eltünésének okát is kutatja.

(*) NAPI EGYMILLIÓS NYERESÉGET biztositó találmányom finanszirozására társat keresek. Cim a kiadóban.

HADIFOGLYOK ÜZENTEK. A Magyar Kommunista Párt Központi Hadifogoly Tudakozódó Irodája közli Győrfi Istvánnéval Győrfi István cimét, Czimmermann György édesanyjának pedig megküldte fia cimét. Mindketten átvehetik az értesitést a „Világosság" szerkesztőségében. — Jáni gépkocsifestő üzeni feleségének Duna-utca 93 cimre, hogy rövidesen hazaindul.

ÉVNYITÓ ÜNNEPÉLY A REFORMÁTUS TEOLÓGIÁN. A református teológiai fakultás évnyitó istentisztelete és ünnepélye október 6-án délelőtt 11 órakor lesz a teológia disztermében. A megnyitó ünnepélyt urvacsorai istentisztelet követi.

A DEMOKRATA ZSIDÓ NÉPKÖZÖSSÉG KÖZLEMÉNYE. Groza Péter miniszterelnök fogadására október 6-án, vasárnap reggel 9 órakor gyülekezünk az Eötvös-utcai iskola udvarán. Minden zsidó ott legyen! Vezetőség.

AZ AUT. ORT. IZRAELITA HITKÖZSÉG VEZETŐSÉGE ezuton hozza tudomására t. tagjainak, hogy a „Kristály" göz- és kádfürdő folyó hó 4-én, pénteken, az ünnep előnapján egész nap nyitva lesz.

Ma kezdődik az Antonescu-miniszterek perének tárgyalása

BUKAREST. — Ma kerül sor az Antonescu-kormány tagjai perének tárgyalására. A népáruló kormány következő tagjai ellen emelnek vádat:

Mircea *Cancicov* pénzügyminiszter, Ion *Schitu* tábornok földmüvelésügyi miniszter, Ion *Marian* földmüvelésügyi miniszter, Ion *Fintescu* nemzetgazdasági miniszter, Mircea *Vulcanescu*, Alexandru *Marcu*, *Ionescu* tábornok, *Stavri Ghiolu*, *Constantin* tábornok, C. *Petrescu*, I. D. *Enescu* épitész, Gheron *Netta*, Ovidiu *Vladescu*, I. *Arbore* tábornok, Petre *Sirbon* ügyvéd, Victor *Iliescu* tábornok és I. *Sova* tábornok.

A vádlottakat hétfőn szállitották át a katonai törvényszék börtönéből az itélőtáblához.

A hadifogságból visszatértek vétessék fel magukat a választói névjegyzékbe

KOLOZSVÁR. — Nap-nap után érkeznek haza otthonukba volt hadifoglyok, hogy hosszu távollét után ők is bekapcsolódjanak a háboru utáni épités nagy munkájába.

Az épitőmunkához tartozik az is, hogy csatlakoznak az ország demokráciájának a küzdelméhez, mely a mult visszás ságai után emberi életet kiván teremteni e tájon élő minden nemzetiség részére. A hadifogságból visszatérő volt katonák ezért haladéktalanul jelentkezzenek a választói névjegyzékbe való felvételük érdekében.

A Magyar Népi Szövetség szervezetei mindenütt rendelkezésükre állanak segitséggel, tanáccsal, utbaigazitással.

Északerdély az aszálysujtotta Moldova megsegitéséért

KOLOZSVÁR. — Az aszálysujtotta vidékek lakosait megsegitő akció egyre kiterjedtebbé válik Északerdély területén.

Kolozsváron a szakszervezetekbe tömörült munkásság és tisztviselők által felajánlott egynapi munkabéren kivül a gyógyszerészek a szeptember 24-iki bevételüket ajánlották fel, a mozgóképszinháztulajdonosok pedig szintén egy teljes napi, illetve 4 előadás jövedelmét, ezenkivül pedig a segitőakció egész időtartamára hétköznaponkint minden eladott jegy után 100 lejt, ünnepnapon pedig 400 lejt ajanlottak fel jegyenkint. Ezenkivül a román Opera, a román Nemzeti Szinház és az Állami Magyar Szinház 1—1 előadás jövedelmét ajánlották fel.

A megyében *Kolozsborsa* község lakosai a legmelegebb együttérzéssel ajánlották fel terményfölöslegüket, sőt pénzadományokkal is feliratkoztak. Ugyancsak eredményes a gyüjtés *Szamos* és *Beszterce-Naszód* megyékben is. Egyedül *Désen* 6000 kilogram buzát gyüjtöttek az akció első felében. A szamosmegyei *Egészségügyi Szakszervezet* részéről a gyógyszerészek a szeptember 24-iki jövedelmüket ajánlották fel, mig a besztercei Egészségügyi Szakszervezet tagjai fizetésüknek 10 százalékát.

Az aszálysujtotta vidékeket megsegitő akció folyamán október 15-én gyüjtőcsoportok fogják végigjárni a házakat, kerületekben és falvakban egyaránt, hogy mindenki felajánlhassa hozzájárulását.

Október 15-én pedig elindul az első karaván az *Északerdélyben gyüjtött élelmiszerekkel Moldova legjobban sujtott vidékei felé*, hogy segitséget vigyenek az inséget szenvedőknek

„LULU" KOZMETIKA *Tanulmányutamról visszatérve, müködésemet ismét megkezdtem. Kezelések a legujabb amerikai módszer szerint. Tanitványokat államvizsgára előkészitek. Október elsejétől uj kozmetikai kurzust nyitok. Felvilágositás délelőtt 10—1-ig és délután 4—6-ig.*
Julianna Boskovitz okleveles kozmetikus
Március 6-utca (Szentegyház) 43 szám. — Telefonszám 652.

Ma utoljára **A Capitolban**
„BOLDOG IDŐK"
KARÁDY és AJTAI nagy magyar filmje

A NEW-YORK KÁVÉHÁZ, ÉTTEREM *vezetősége nagy áldozatokkal olyan* **konyhát szervezett át, amely bármely nagy külföldi étteremmel felveszi a versenyt.**
Mindenki kóstolja meg és utána mondjon birálatot.
Olcsó árak, elsőrangu borok, babkávé.
A kávéházban **kemerszjátékok, sakk, dominó, table állanak a közönség rendelkezésére.** *A vezetőség kéri Kolozsvár n. é. közönségének támogatását.*
Szeretettel várja vendégeit **Spinrád és Hollender.**

Malom-u. 16. PALI ÉTTEREM ÉS GRILLBEN Malom-u. 16.
SZTÁR-PARÁDÉ
Felejthetetlen élmény, Románia legnagyobb varieté müsora:
Topan Lulu és Szaboray Zoltán
...erotic és Ernst Fischer-szerenád.
Maria és Ernesto, a Casino de Paris volt revüsztárjai.
Ágoston Babe, az erdélyi szinházak v. nagy primadonnája
Ana Maria, a bukaresti Arizona szólótáncosnője.
Anita Doris, a budapesti Royal-varieté volt szólótáncosnője.
Ivancici Camella, a fekete Vénusz
Nagy Gabriella, a budapesti Arizona sztárja.
Susi *directrice.* *Karmester:* **Weiss Titi.** *A zongoránál:* **Hajdu Imsi.**
A müsor kezdete — tekintettel a program hosszuságára — este 10 órakor.
Asztalrendelés este 7-től 8-ig.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET

Tisztitótüz

Holló Ernő versei

(Csikszereda, 1946).

Holló Ernő verseiből egy vidéki különszerüségbe kényszerült, a világáramlatokat azonban táguló orrcimpával megszivó lélek szól az olvasóhoz. Első kötete egy haranghoz hasonlitható: szava olykor nagyon mélyről és nagyon panaszosan ütögeti a fentvaló világhoz.

Itt a dombokon imádkozom,
mint remete a kőzsámolyon,
áhitat zug a szavaimban,
keserüség a vágyaimban —

határozza meg magatartását a rá jellemző plasztikussággal és lantos-diákos, kopott rucos dohogással. Ez a hang az utlszerencsés nemzedék hangja, a ma negyvenéveseké, akik a Nyugatosok formahagyományaitól s témaköréitől még nem tudtak teljesen elszakadni, de már a népfelfordulás sajátos élményanyaga magától értetődően nyersebb és őszintébb elemeket vitt költészetükbe. Holló Ernő tán e nagy, kényelmes formáktól menekültében sodródik néha bőbeszédüségbe s felejti el, hogy egyik legnagyobb költői erény éppen a mondanivaló ökonómiája. A versek nagy részében azonban az észlelhető darabosság érdemnek és pozitivumnak könyvelhető el: szerzőnk élethez való közelségét, pillanattal való eljegyződését jelenti. Igy a kötet negyven verséről elmondható, hogy negyven megragadott és maradandó anyagba rótt pillanata a nemzetünk és églájaink felett elzugott nagy időnek.

ja.

A KOLOZSVÁRI MAGYAR SZINHÁZ HIREI. A kolozsvári Állami Magyar Szinház ma este mutatja be a „Párisi kirakat"-ot, a végtelenül szellemes és mulatságos francia operett Deésy Jenő rendezésében az operett-együttes legjobbjaival kerül bemutatásra. Az aradi 13 vértanu emlékére október 6-án, vasárnap este ünnepi előadás keretében a „Cigánybáró"-t tüzte a szinház müsorára. Nagy regényirónk, Jókai Mór az 1848-as idők egyik szellemi vezére irta a „Cigánybáró"-t. Őt idézzük, amikor megemlékezünk szabadságharcunk vértanuiról. Az ünnepi előadás bevezetéséül október 6-a magyar jelentőségét méltatja kitünő erdélyi iró: Kós Károly.

A KOLOZSVÁRI „SZENTGYÖRGYI ISTVÁN" ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ MÜSORA:

Csütörtökön este 7 órakor: **Párisi kirakat** (Operettbemutató, bemutatóbérlet 4. szám. A jegyek sorszáma 26.)

Pénteken este 7 órakor: **Párisi kirakat** (Napi bérlet 4. szám. Jegyek sorszáma 27.)

Szombaton délután 4 órakor: **Szerelmes diákok.** (Olcsó helyárakkal. A jegyek sorszáma 28.)

Este 7 órakor: **Párisi kirakat.** (A jegyek sorszáma 29.)

KOLOZSVÁRI MOZIK MÜSORA:

Capitol: Boldog idők. Karády és Ajtai legragyogóbb magyar filmje. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Előtte **uj hiradók.**

Corso: Mindent egy lapért. Nagy kalandorfilm. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Uj hangos leadógép.

Rio: Egy tál lencse. Főszerepekben: Karády Katalin, Mály Gerő, Jávor Pál és Makláry Zoltán. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Royal: A fiatalság álma! **Film a fiatal tengerészek életéből.** Müsoron kivül **uj hiradó.** Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Select: Topper és a fantomok. Nagy amerikai bünügyi film. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 11 órakor matiné.

Urania: Jókai pusztai regénye, a „Sárga rózsa". Szörényi, Kamarás. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Bejáró takaritónőt keresek
éves bizonyitvánnyal azonnali belépésre.
Missel, volt Kornis-utca 11, II. em.

Butor, szőnyeg, irógép
és egyéb értéktárgyak vétele, eladása.
„UNICOM"
Kossuth Lajos-utca 10. Telef. 508.

JOGVÉDELEM

SZERKESZTI:
A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG
KÖZPONTI JOGÜGYI OSZTALYA

Az állampolgársági névjegyzékek elleni jogorvoslatok

Eszakerdély területén mostanában készitették el az uj állampolgársági névjegyzékeket. Ezzel kapcsolatosan szükségesnek tartjuk testvéreinket figyelmeztetni, hogy kisérjék figyelemmel a kifüggesztett állampolgársági névjegyzékeket és amennyiben a névjegyzékekből kimaradtak, vagy az ugynevezett „B"-listára (akik állampolgárságukat elvesziteték) vették fel, ugy törvényes időben nyujtsák be a fellebbezést. A jogorvoslati lehetőségek elmulasztásából rendkivül sulyos következmények hárulnak ugy az érdekelt e, mint annak családtagjaira. Mindenki tapasztalhatta, hogy egy-egy ismerőse az elmult időben milyen megpróbáltatásokon ment keresztül, mivel annakidején nem vétette fel magát az állampolgársági névjegyzékbe.

Az északerdélyi lakosok állampolgárságát szabályozó törvény végrehajtási utasításának (megjelent a hivatalos lap 1945. évi augusztus 13-i 182. számában) és 6. szakasza értelmében a községi elöljáróságok által összeállitott állampolgársági névjegyzékeket 10 szabad napra a községházán ki kell függeszteni. A kifüggesztési határidő letejtétől számitott további 15 nap alatt a névjegyzékből való kimaradás, vagy a B-listára való felvétel miatt fellebbezést lehet benyujtani akár az illetékes községi elöljáróságnál, akár a község fekvése szerinti járásbiróságnál. A járásbiróság határozata ellen pedig az itélethirdetéstől számitott 10 nap alatt fellebbezéssel lehet élni a törvényszékhez.

A hivatalos lap folyó évi február hó 12-én megjelent 36. számában közzétett 46.886. számu belügyminiszteri utasitás V. pontja értelmében az állampolgárság elvesztése csak akkor állapitható meg, ha a községi elöljáróság teljes bizonyitékok alapján ugy találja, hogy az érdekelt az 1945 augusztus 13-i végrehajtási utasitás 4. szakaszának rendelkezései alá esik és ha lehetőséget nyujtottak az ellenkező bebizonyitására.

A leggyakoribb eset, amiért valakit az állampolgársági névjegyzékekből töröl-nek, hogy 1944 őszén az ellenséges csapatokkal elmenekült. Ezzel kapcsolatosan a belügyminiszteri utasitás V. pontja kimondja, hogy csak azok veszitik el az állampolgárságot, akik az ellenséges csapatok kivonulásának idején önszántukból elhagyván Eszakerdély területét, az ellenséges csapatokkal együttműködtek és ebbeli tevékenységüket tovább folyatták a szövetséges és román hadsereg érdekei ellen.

Egyes csendőri és rendőri hatóságok idegen állampolgárokként kezelik azokat a személyeket, akiket a községi elöljáróságok nem vettek fel az állampolgársági névjegyzékekbe, vagy a B-listára irták be, jóllehet, a fellebbezést a törvényes időben beadták és ügyük az illetékes járásbiróság előtt van elintézés alatt. A hatóságoknak ez az eljárása ellentétben áll az augusztus 13-i végrehajtási utasitás 6. és 7. szakaszával, miután az ebben a helyzetben lévő személyeket csak akkor lehet idegen állampolgároknak tekinteni, ha a B-listára való felvételük, vagy a névjegyzékből való kimaradásuk miatt fellebbezést nem adtak be és ennek következtében a névjegyzék velük szemben jogerőre emelkedett, avagy ha a birói hatóságok a benyujtott fellebbezést jogerősen elutasitották.

A 46.886. számu belügyminiszteri utasitás IX. pontja értelmében azok a délerdélyi személyek, akik 1940 augusztus 30-a után az akkori Magyarország területére jöttek át, de később Délerdélybe visszatértek, állampolgársági helyzetük tisztázása végett annál a községi elöljáróságnál kell jelentkezniök, ahol annakidején az állampolgársági névjegyzékbe beiratak. Ha a községi elöljáróság megállapitja, hogy a végrehajtási utasitás 1. szakasza értelmében nem veszitették el az állampolgárságot, az állampolgársági bizonyitványt kérelemre köteles kiállitani. Ha azonban a községi elöljáróság az állampolgárság elveszitését mondja ki, ugy az érdekelt 15 nap alatt fellebbezést nyujthat be az illetékes járásbirósághoz.

Az akadályozott személyek (hadifogyok, deportáltak, menekültek, stb.) az akadály megszűnésétől számitott 30 napon belül kötelesek jelentkezni az illetékes községi elöljáróságnál állampolgársági kérdéseik rendezése végett. A községi elöljáróságok ezekről pótnévjegyzékeket készitenek, előirásszerűen kifüggesztik és ugyanazok a jogorvoslati lehetőségek állanak fenn, mint a rendes állampolgársági névjegyzékekkel szemben.

Azok a személyek, akiket az 1924-es állampolgársági törvény alapján Eszakerdély területén vettek fel az állampolgársági névjegyzékbe, de később az ország többi részébe költöztek és jelenleg is ott laknak, a belügyminiszteri utasitás IV. szakasza értelmében a lakóhelyük szerinti községi elöljáróságnál jelentkezhetnek. Ez a községi elöljáróság megkeresi azt az északerdélyi községi elöljáróságot, ahol az érdekeltet annakidején a névjegyzékbe beirták, állampolgársági helyzetének tisztázása és az uj bizonyitvány kiadása végett.

Dr. L. E.

Ujból meghosszabbitották a 645—1945 számu törvény felfüggesztését

A MNSz bukaresti jogügyi irodájának közlése szerint az igazságügyminisztérium 1946 szeptember 30-án az északerdélyi törvényszékek elnökeihez küldött 97.328. számu távirati rendeletével az 1945. évi 645. számu ugynevezett visszapertési törvény alapján inditott pereket október 15-ig felfüggesztette.

Ne mulasszuk el az örökösödési illetékkel kapcsolatos nyilatkozat benyujtását

A pénzügyi eljárási törvénykönyv 67. szakasza értelmében a haláleset bekövetkezésétől számitott 5 hónapon belül bejelentést kell tenni az illetékes pénzügyigazgatósághoz az örökösödési illeték megállapitása céljából. A bejelentés elmulasztóit 100.000 lejtől 1,000.000 lejig terjedő pénzbirsággal büntetik. A bejelentéshez szükséges nyomtatványokat a pénzügyigazgatóságokon lehet beszerezni.

A kitelepüléshez szükséges iratok nélkül senki se induljon a határállomás felé

Az utóbbi időben többizben fordult elő, hogy a Romániában élő magyar állampolgárok és magyar nemzetiségü román állampolgárok a kitelepüléshez megkivánt iratok nélkül akarták az országot területét elhagyni és Magyarországon letelepedni. Ennek következtében több napon át kellett vesztegelniök a határállomáson és végül is kénytelenek voltak a régi lakóhelyükre visszatérni. További itt-tartózkodásuk azonban lehetetlenné vált, mivel román állampolgárságukról és állásukról előzőleg lemondottak, lakásukat másnak átadták, ingóságaikat eladták.

Ezzel kapcsolatosan felhivjuk az érdekeltek figyelmét, hogy Magyarország csak a legkivételesebb esetekben fogad be idegen állampolgárokat. Mindaddig, amig a kitelepüléshez szükséges összes iratokat meg nem szerzik, senki se induljon el a határállomás felé és különösen senki se mondjon le román állampolgárságáról. Aki román állampolgárságáról lemond, az csak a lehetetlenséggel határos módon válhat ismét román állampolgárrá.

A kitelepüléshez megkivánt egyéb iratoktól eltekintve, elsősorban a bukaresti Magyar Misszióttól kell megszerezni a beutazási engedélyt. Erre szükségük van ugy az itt lakó magyar állampolgároknak, mint a magyar nemzetiségü román állampolgároknak. Értesüléseink szerint ezt az engedélyt csak a legkivételesebb esetekben adják meg.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Elveszett értékpapirok megsemmisitése és helyettesitése

A hivatalos lap 1946 szeptember 13-i 212. számában megjelent 725. számu rendelettörvény a háboru alatt és a békekötéstől számitott egy év alatt elveszett, ellopott, vagy tönkrement bemutatóra szóló értékpapirok semmissé nyilvánitásáról és helyettesitéséről intézkedik.

Az elveszett értékpapir tulajdonosának közleményt kell megjelentetnie a hivatalos lapban, majd a közlemény megjelenésétől számitott egy év után kérheti az elveszett értékpapir helyett másodlat kibocsátását.

Orvosok, gyógyszerészek és állatorvosok külföldön szerzett oklevelének érvényesitése

A nemzetnevelésügyi minisztérium 1945 december 12-én kelt 355.523. számu rendelete (hivatalos lap 1946 január 1-i száma) egyenrangunak ismeri el a román állampolgárok által magyar vagy más külföldi egyetemen 1945 április 4-ig szerzett orvosi, gyógyszerészi és állatorvosi okleveleket. Az egészségügyi minisztérium ezeknek a személyeknek működési enegdélyt adhat. Okleveliket azonban 1947 január 1-ig kötelesek a nemzetnevelésügyi minisztériumba benyujtani utólagos hitelesités és láttamozás végett.

Adóügyi tájékoztató

Milyen üzleti könyveket kell vezetni?

A román adórendszerben fontos szerepük van az üzleti könyveknek. Ha az adózó nem készit adókivetésre alkalmas mérleget, az üzleti könyvek szolgálnak elsősorban alapul az üzleti forgalom megállapitásánál, ami a jövedelembecslésnek, illetve kiszámitásnak legfőbb tényezője. Ajánlatos tehát, hogy az adózók üzleti könyveiket pontosan vezessék, mert azok bizonyitóereje nemcsak külső megnyilvánulásuktól, hanem belső tartalmuk megbizhatóságától is függ.

Kik kötelesek üzleti köyveket vezetni?

Az egyenesadó törvény 41. szakasz, 4. bekezdése szerint a kereskedelmi és ipari magánégek, ha adóköteles jövedelmük az évi 2 millió lejt meghaladja, társas cégek pedig tekintet nélkül a jövedelem nagyságára, kötelesek a kereskedelmi törvényben előirt üzleti könyveket vezetni. A kereskedelmi törvény 22. szakasza kötelezőnek irja elő a napló („Reg. Jurnal"), leltárkönyv („Reg. Inventar") vezetését. Ezek számozott, bekötött, a törvényszék által hitelesitett és a bélyegtörvény 4. szakasz 19. §-a szerint illetékezett üzleti könyvek.

Kik mentesek az üzeti könyvek vezetése alól?

A 2 millió lej adóköteles jövedelemnél alacsonyabban adóztatott kereskedők, iparosok és kisiparosok kötelesek az egyenesadó törvény 41. szakasz 6. bekezdése, illetve 52. szakasz utolsó bekezdésében előirt ugynevezett „Registru special"-t vezetni, azaz egy olyan naplókönvvet, melyből a napi bevétel és kiadás, valamint az áruforgalom megállapitható. A „Registru special"-t a pénzügyigazgatóságnál illetékeztetni kell.

Nem kell „Registru special"-t vezetni a földbérlőknek általában, a városi és vidéki kisiparosoknak, valamint a vidéki kiskereskedőknek, ha adóköteles jövedelmük az évi félmilliló lejt meg nem haladja.

A 2 millió lej adóköteles jövedelmen alóli, tehát Reg. special vezetésére kötelezett kereskedők, iparosok és kisiparosok kötelesek megváltás cimén a bélyegtörvény 4. szakasza 19., §. 8. bekezdése szerint huszezer lej évi illetéket fizetni.

Mi a helyzet tehát a kisiparosoknál?

1. A 2 millió lej adóköteles jövedelmen felül kötelesek napló- és leltárkönyvet vezetni.

2. A 2 milliló lejen alóli jövedelemnél kötelesek a fentemlitett „Registru special"-t vezetni és évi 20.000 lej illetéket fizetni.

3. Félmilliló lejen alóli jövedelemnél semmiféle üzleti könyvet nem kötelesek vezetni.

Milyen büntetés jár az üzleti könyvek nem vezetése esetén?

Az egyenesadó törvény 72. szakasza szerint azok a kereskedők, iparosok és kisiparosok, akik üzleti könyvek vezetésére vannak kötelezve, de azokat nem vezetik, a kivetett kereseti adójukkal egyenlő birságot fizetnek, mig az üzleti könyvek hamis vezetése esetén a kereseti adó háromszorosát fizetik birság gyanánt.

Jelen tájékoztatónkban csak az adókivetés szempontjából megkivánt üzleti könyvekről adtunk utbaigazitást. A kisiparosok által vezetendő egyéb nyilvántartásokról legközelebb adunk tájékoztatót.

Mit várhatunk a jövőtől?

Az uj egyenesadó törvénytervezet csak annyi kedvezményt nyujt az üzleti könyvek vezetése szempontjából, hogy az eddigi 2 milliós ker. jövedelem értékhatárát 6 millióra kivánja felemelni, melyen felül a ker. törvényben előirt könyvek vezetése kötelező volna.

DR. BUNA JÁNOS

Határidő napló

Október 11-ig kell bejelenteni az olajpogácsakészleteket.

Október 15-ig kérhetik az adóleszállitást a sokgyermekes adófizetők.

November 1-ig kell beszolgáltatni a burgonyát, hagymát, káposztát és egyéb őszi zöldséget.

30 napon belül a termés begyüjtésétől számitva a tengerifelesleget be kell szolgáltatni.

30 napon belül a választói névjegyzékek közszemlére tételétől számitva kérelmet kell benyujtani a községi elöljáróséghoz, ha a névjegyzékből kimaradtunk.

30 napon belül a hazatérésétől számitva hadifoglyok, menekültek, deportáltak jelentkezzenek csapattestüknél vagy kiegészitő parancsnokságuknál, hogy a katonai bünczelekmények alól kegyelemben részesüljenek.

60 napon belül a hazatérésétől számitva hazatérők, deportáltak, hadifoglyok jelentkezzenek a községi elöljáróságnál az állampolgársági névjegyzékbe való felvételük végett.

Kérdezzen — felelünk

Csak teljescimü levelekre válaszolunk.

Janovszki Imre Nagybánya, Horea-utca 12. Amennyiben a kisajátitás elleni fellebbezését a vármegyei földreformbizottság is elutasitaná, az 1015. számu miniszteri rendeletre való hivatkozással forduljon a Központi Földreform Bizottsághoz (Comisia Centrala de Reforma Agrara, Ministerul Agriculturii). A beadványt továbbitás végett küldje meg a MNSz bukaresti jogügyi irodájának (Calea Victoriei 128/a). Ami a másik kérdését illeti, közöljük, hogy a Központi Földreform Bizottság 1945 április 21-iki utasitásai értelmében a földhözjuttatásnál előnyben kell részesiteni azokat, akik a kisajátitott birtokon dolgoztak, függetlenül attól, hogy esetleg más községben laknak.

Hirek egy mondatban

A nemzetnevelésügyi minisztérium 294.327 számu rendeletével az állami magyar népiskolák tanszemélyzetét beosztják az egyes iskolákhoz. (Hivatalos lap szeptember 26-iki száma).

A munkaügyi minisztérium 29.491 és 35.010 számu rendeletével munkaügyi felügyelőséget létesitett Nagybányán és Zilahon. (Hivatalos lap szeptember 17-i száma).

A közellátásügyi minisztérium 3545 számu rendelete értelmében az 500 alkalmazottnál nagyobb létszámmal rendelkező ellátószervek a közellátásügyi minisztérium különleges engedélyével közvetlenül a termelőktől vásárolhatják fel a tagok részére szükséges élelmicikkeket. (Hivatalos lap szeptember 13-i száma).

A pénzügyminisztérium 39.739—1946 számu rendelete értelmében a 40 fokos seprő- és törkölypálinka legmagasabb ára 20.000 lej literenkint. (Hivatalos lap szeptember 18-i száma).

A közellátásügyi minisztérium 3445—1946 számu rendeletével a polgári lakosság számára az 1947. évi termésig az alábbi bab, borsó és lencse együttes fejadagokat állapitották meg: 12 kg. a földalatti munkások részére, 10 kg. nehézmunkások, 8 kg. rendes munkások, 5 kg. az ellátószervek többi tagjai, valamint a városi lakosság részére. (Hivatalos lap szeptember 13-i száma).

A pénzügyminisztérium 40.114—1946 számu rendeletével megállapitották a szesztermékek legmagasabb eladói árát. (Hivatalos lap szeptember 17-i száma).

A belügyminisztérium 20.694. számu rendeletével szabályozzák a gépkocsivezetői iskolák működését. (Hivatalos lap szeptember 26-iki száma).

Az árkormánybiztosság 1114. számu rendeletével a belföldi termelésü riz 10.000 kilogrammos vasuti kocsinkinti termelési árát 60—70 milliló lejben állapitották meg. (Hivatalos lap szeptember 24-iki száma).

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS-VÉTEL

EGY kombinált szekrény, rekamié, modern konyha, keveset használt háló, 2 vaságy eladó. Rudolf-ut 19. 7390

MOTORKERÉKPÁR 350 cm³-es, supersport, uj gumikkal eladó. Foris, Budai Nagy Antal-utca 43. 7428

1½ TONNÁS tehergépkocsi, üzemképes, eladó. Balkus, Nagyvárad, Sindicatelor-utca 13. 7428

VESZEK ványolót, gyapjutépőt, gyapjufésüt és fonót. Szász kelmefestő, Beszterce. 7439

BUTOR, szőnyeg, porcellán, irógép és egyéb tárgyak vétele és eladása. „Unicom", Kossuth Lajos-utca 10. Telefon: 508. 7529

DUPLAÁGYAS modern komplett hálószoba ágybetéttel sürgősen eladó. Malom-utca 29. Izsák. 7569

GYAPJUFÉSÜ jengő tépővel eladó. Érdeklődni Schweier László Kolozsvár, Neagra-utca 3. Trefort-utcából. Gr.

KERÉKPÁR jó állapotban eladó. Neagra-utca 3. Trefort-utcából. Gr.

FÉRFI szürke ruha, télikabát, patefon eladó. Farkas-utca 8, kapu alatt jobbra 2. ajtó. Gr.

HÁLÓSZOBÁK, kombinált szobák és szekrények, iróasztal, ebédlőasztalok, székek, rekamiék, sezlon, kerek asztalok és egyéb butorok uj és használt állapotban kaphatók. Kossuth Lajos-utca 32, butorraktárban. 7578

KÉTAJTÓS ruhaszekrény, asztalka 2 székkel, asztalka 2 fotellel, ládák, utazókosarak, női ruhanemüek sürgősen eladók. Székely, Postakert-utca 14. F.

RÁDIÓT modernt, esetleg lámpanélkülit vagy nem üzemképest vennék. „Világosság" kiadóhivatala. 7586

ALMÁT TERMELŐTŐL vásároljon. Fajta- és minőségi osztályozás. Előnyös árak. Érdeklődni Kolozsvár, Attila-utca 16. 7621

SZÉPIRODALMI könyveket, orvosi, müvészeti lexikonokat állandóan vásárol „Európa", Egyetem-utca 4. 7454

WC csészét, mosdót és konyhai kagylót veszek. Weisz gépkereskedelem, Horea-ut 56. 7590

NÉGYKERÉKÜ szekeret vagy taligát keresünk megvételre. „Unicom", Kossuth Lajos-utca 10. Telefon: 508. 7591

ELADÓ férfi ruha középtermetre jó állapotban és 42-es egész férfi cipő, fekete. Cim: Kappel cukorkaüzlet, Szabadság-tér 6. 7594

FRANCIA hálók, konyhák és más mindenféle butorok olcsón eladók. Dézsma-utca 13. Ugyanott jókarban lévő használt butort veszek. 7595

EGY diófa kombinált szoba olcsón eladó. Dézsma-utca 13. Hátul az udvarban. 7595

EGY antik ebédlőkredenc nagy tükörrel és egy márványlap eladó. Kisfaludi-utca 33. 7597

GYERMEKKOCSI eladó kitünő gumikkal, rugókkal. Kabdebóné Farkas-utca 6. 7607

KOMBINÁLT szekrény, dióháló, fotelek, ebédlők, iróasztalok, toalett tükör, irógép, karikahajós varrógép stb. kapható Kanyarónál, Kossuth Lajos-utca 14. 7618

ELADÓ használt Dánielkályha, tyukketrec, egy saroktelek egy szobával. Kisfaludy-utca 6 szám. 7623

LEGMAGASABB áron vásárolok férfi és női varrógépeket, varrógépfejeket, varrógéplábakat, szücsgépeket, cipészgépeket, alkatrészeket, tüket, kör- és sikkötőgépeket. Weisz gépkereskedelem Horea-ut 56. 7590

ELADÓ egy kanadai ezüstróka és egy világos nemesprém muffal. Dózsa György-utca 3. trafik. 7628

JÓKARBAN lévő csontszinü mély gyermekkocsi eladó. Mócok-utja 83, hátul az emeleten Orbánnál. 7637

VASREDŐNY kettő darab, 3.80 m. hosszu és 2.80 m. széles, valamint egy darab 3.80 m. hosszu és 1.45 m. széles, használt, jókarban lévő, eladó. Értekezni Transsylvania Banknál. 7645

ELADÓ nagy perzsaszőnyegek, perzsa bunda. Widmann, Malomsa-utca 3, „Astoria" mögött 11—3 óra között. 7646

SINGER süllyesztős varrógép eladó. Budai Nagy Antal-utca 7. II. 6. 7661

ÜVEGES irodafülke, ajtók jutányos áron eladók. „Unicom", Kossuth Lajos-utca 10. Telefon: 508. 7658

GYERMEKKOCSIT, butort, butorhuzatot megvételre keresünk. „Unicom", Kossuth Lajos-utca 10. Telefon: 508. 7657

NŐI kabát drapp, teljesen uj, középtermetre eladó. Cim a kiadóban. Gr.

HASZNÁLT perzsabunda eladó Fehér szücsnél. Mátyás király-utca. 7656

VENNÉK lemez vagy karton üzleti dobozokat. Malinovszki tér 9. üzlet. 7655

ELADÓ uj modern konyhabutor, alig használt diópolituros ágyak, felszolgáló asztalka. Dózsa György-utca 9. I. emelet 4. 7652

EGY uj taliga eladó. Tordai-ut 91. 7651

KETTŐSZEMÉLYES modern uj rekamié eladó. Horea-ut 79. 7650

IRÓGÉP (táska) S. I. M. márka, teljesen uj, sürgősen eladó. Széchenyi-tér 41, hátul az udvarban 11—2-ig. 7662

TEMPLOM vagy nagyobb helyiség fütésére alkalmas, 15 csöves Zephir-kályha eladó. Cogalniceanu (Farkas)-utca 2. Érdeklődni az iskola kapusánál délután 3—5-ig. 7648

RÁDIÓ csere, vétel, eladás. Szappan-utca 32. Modern rádiók állandóan kaphatók. 7638

RÁDIÓT modernt, nem üzemképest veszek. Szappan-utca 32. 7639

ZONGORA és rézüst eladó. Kövespad-utca 11. 7665

ALKALMAZÁST KAPHAT

CIPÉSZ segédet felveszek. Kajántói-ut 26. 7593

FIGYELEM! Vidéki malmos Zilah mellett keres egy ügyes cselédleányt vagy asszonyt 25—35 éves korral, aki sütni, főzni, mosni tud jobb emberek izlésére. Fizetés megegyezés szerint. Megkereséseket elfogad Berkovitsné Kolozsvár, Apor-utca 39. 7605

MEGBIZHATÓ ügyes mindenest keresek. Özvegy Gombosné, Szamosközi-utca 39. 7626

SZÖVŐDE-üzem pénzestársat keres. Cim a kiadóban. 7627

FŐZNI tudó mindenest magas fizetéssel azonnalra keresek. Cim a kiadóban. 7625

HÁZTARTÁS minden ágában jártas nőt azonnal felveszünk. Bővebbet Foto Fehér, Mária királyné-utca 5. 7635

MEGBIZHATÓ nőt keres tisztviselő házaspár gyermek mellé, aki minden háziteendőt is vállal. Cim: Brassai-utca 7. üzemiroda. Gr.

KIFUTÓFIUT vagy nagyobb szolgát alkalmaz a Kalmár-cég, Mária királyné-utca 25. 7640

KÉZI körkötőket azonnal felveszek. Debreczeni kötöde, Karolina-tér 8, földszint. 7657

ALKALMAZÁST KERES

ROMÁN, francia, magyar nyelvet könnyen elsajátithat. K. F. gy. p. tanár, Noua (Kővári L.)-utca 2. 7071

GÉPKOCSIVEZETŐ, nőtlen, 4 középiskolával, 10 évi gyakorlattal elmenne személy, teher vagy autóbuszra az ország bármely részén. Cim: Seress, Budai Nagy Antal-utca 24. 7429

JÓMEGJELENÉSÜ, intelligens három nyelvet biró, 30 éves férfi titkári, üzletvezetői állást vagy nagyobb ingatlan gondnokságát vállalná vidéken is. Cimeket „Pontos" jeligére a kiadóba. 7611

MALOMBAN dolgozott tisztviselőnő állást keres. Budai Nagy Antal-utca 42, Radó. 7620

DÉLELŐTTRE bármilyen állást vállal fiatal tanitónő. Cim a kiadóban. 7332

JOBB családból való fiatal leány elmenne gyermekek mellé vagy kisebb háztartás vezetéséhez azonnalra. „Csendes" jeligére a kiadóba. 7644

AUTÓÜVEGEZÉST, üvegcsiszolást, tükörkészitést vállalunk. „Oglinda", Horea-ut 58. 7660

INGATLAN-LAKÁS

FIGYELEM! Két szoba, konyhát a Horea-uton cserélek 2—3 szoba, konyhával az Attila-uti negyedben. Cim a kiadóban. 7566

MÉRNÖKVÁLLALKOZÓ különbejáratu butorozott szobát keres központ közelében. „Ár nem számit" jeligére. 7633

ÁTADÓ egy szoba, konyha stb. renováltatási költségek megtéritése ellenében. Horea-ut 96. 7654

FŐUTCA mellett elektrotechnikai üzlet berendezéssel együtt eladó. Sürgősen eladó belvárosban beköltözhető kétlakásos emeletes ház 180 millióért; bombasérült ház a vasutas negyedben 19 millió; Dermata felé beköltözhető kertes ház 20 millió; Majális-ut környékén szép gyümölcsöskert 18 millió lej. Mezey ingatlanforgalmi iroda, Dózsa György-utca 16. 7659

FIATAL tanárnő keres butorozott szobát, esetleg lakótársnőnek. Cim a kiadóban. 7641

ALKALMI olcsó eladások Kolozsváron: 2 szoba, konyha, kamrás, kertes, jóépitésü lakóház a „Dermata" közelében; gyönyörü fekvésü telek a Rákóczi-ut elején; jó jövedelmü lakóház a Pata-utcában, beköltözhető 2 szoba, konyhás lakással; a vasuti mühelyek közelében 2 egy szoba, konyha és egy nagy szoba, családi ház, beköltözhető 1 szoba, konyhás lakással, 3½ holdas gyümölcsös parcellázási tervvel; Székelyudvarhelyen: benzintelep 2 lakóházzal. Megbizott: „Imobilia" Kolozsvár, Unió-utca 2. 7664

KÜLÖNFÉLÉK

ELCSERÉLNÉM iróasztalomat főzőkályhával. Cim a kiadóban. Gr.

HÁZASSÁG céljából megismerkedne 50 éves kereskedő 35—40 éves nővel, kinek üzlete van, amely biztos megélhetést nyujt. „Csak komoly nő" jeligére a kiadóba. 7355

MEXIKÓI család örökbe fogad kétéves egészséges zsidó gyermeket. Érdeklődni: O. S. E. Zsidó Anya- és Gyermekvédő Intézmény Kolozsvár, Iasilor-utca 16, Zsidókórház épülete. 7630

HÉTFŐN este 7 órakor a 622-es autóbuszon elvesztettem Arboria névre szóló autóengedélyt, valamint a Duló Márton névre szóló gépkocsiengedélyt és többi irataimat. Becsületes megtaláló a pénzt tartsa meg, de a fenti iratokat kérem dobja be a Brassai-utca 19 alatti postaládába. 7603

KI TUD RÓLUK? Reicher Tóbiás, valamint felesége, 18 éves Renate nevü leánya és 15 éves Dandy nevü fia, Kolozsvárról lettek deportálva. Aki valamit tud róluk, kérjük közölje az alábbi cimen: O. S. E. Zsidó Anya- és Gyermekvédő Intézmény Kolozsvár, Iasilor-utca 16, Zsidókórház épülete. 7630

41 ÉVES uriasszony csinos, magas uriember ismeretségét keresi. „Házasság" jeligére. 7631

FELKÉRJÜK azokat a jószivü keresztény családokat, akik árva zsidó gyermeket örökbe fogadtak vagy gondjukat viselik, sziveskedjenek cimüket leadni az O. S. E. Zsidó Anya- és Gyermekvédő Intézménynél Kolozsvár, Iasilor-utca 16, Zsidókórház épülete. 7631

KOLOZSVÁRI egyetemen tanuló leányomnak teljes ellátást keresek, cserében marosvásárhelyi egyetemen tanulónak hasonlóképpen teljes ellátást adnék. Cim a kiadóban. 7621

KÉT izraelita fiatalember teljes ellátást kaphat. Érdeklődni Horea-ut 79. 7651

KERESKEDELMI központban üzlethelyiséggel rendelkezem. Keresek tőkéstársat vagy vevőt. Felvilágositás „Carpati"-bodegában, Mária királyné-utca 4. 7643

29 ÉVES, csinos, házias jócsaládból való nő 35—40 éves jobb iparos férfi ismeretségét keresi házasság céljából. „Jó feleség" jeligére választ kérek a kiadóba. [illegible]

EGYEDÜLÁLLÓ urinő egy diákleány lakótársnőt keres. Cim a kiadóban. 7642

KÉT kis iskoláisleányka teljes ellátást kaphat urieszládnál a Marianum mellett. Cim a kiadóban. [illegible]

Négyhengeres
Shevrolet-motor
alkalmas autónak, malomnak, favágónak, eladó.
Cim: Bálint Lajos Kolozsvár, Horea-ut 34.

SPORTÉLET

A román labdarugó válogatott elutazott Tiranába

Valószinüleg szombaton játszák le a Dermata—Sodronyipar NB. II. mérkőzést

KOLOZSVÁR. — A labdarugó kerület tegnap esti ülésén hivatalosan is bejelentették, hogy a román labdarugó válogatott Temesvárról utnak indult Jugoszlávián keresztül Tiranába. Igy az október 6 és 13-ra kitüzött összes NB. I. mérkőzéseket két héttel később játszák le.

Az NB. II. mérkőzéseket az egész országban megtartják. Kolozsvárra a Dermata—Sodronyipar mérkőzést tüzték ki. Tekintettel Groza Péter miniszterelnök vasárnapi látogatására, valószinü — ha a Román Labdarugó Szövetség is hozzájárul —, hogy a mérkőzést október 5-én, szombat délután 4 órakor játszák le a városi sporttelepen.

Más időpontban játszák le a Kolozsvárra kisorsolt C-liga mérkőzéseket is. Az már biztos, hogy a Haggibbor—Rutextil mérkőzést hétfőn délután 4 órakor a városi sporttelepen játszák le, mig a CFR—Spárta (Szamosujvár) mérkőzés időpontja csak ma válik véglegessé. Lehet, hogy e mérkőzésre vasárnap délelőtt 11 órakor a Dermata-pályán kerül sor.

A kerületi bajnokságban a Dermata B. KKASE ellen vasárnap reggel 9 órakor Dermata-pályán játszik. A Fermeta—Locomotiva mérkőzést a városi kispályán játszák le vasárnap délután 4 órakor. A Dohánygyár—Schull mérkőzésre szombat délután 4 órakor kerül sor a városi kispályán.

A vasárnapról elmaradt Dohánygyár—Locomotiva bajnoki mérkőzést péntek délután 4 órakor játszák le a városi kispályán.

A román Chicomban kerékpározó futott be elsőnek Temesvárról Turnu-Severinbe

TURNU-SEVERIN. — A Románia körüli nemzetközi kerékpárverseny hetedik, legnehezebb szakaszán, Temesvár—Turnu-Severin között, 219 kilométeres távon a román Naea Chicomban lett az első 7 óra 40 perc 48 másodperc alatt. Második a francia Waterschott 7 óra 44 perc 07 másodperces idő alatt, harmadik Puy francia 7.44.32, negyedik a román Nicolozza 7.49.35 mp. alatt. A jugoszláv Prosinek 7.52.56 mp-cel hatodik, mig Poredsky tizenkettediknek futott be 8 óra 9 perc 01 másodperc alatt.

Az összetett versenyben a román Chicomban vezet 36 óra 59 perc 51 mp. idővel, 2. Prosinek, 3. Puy, 4. Poredsky, 5. Waterschott.

SPORTHIRADÓ

A Tanasescu—Schmidt pár nyerte a tenisz férfi páros bajnokságot. Az országos teniszbajnokságok küzdelmei során a Tanasescu—Schmidt pár 5:4, 6:2, 3:6, 3:6, 6:2 arányban verte a döntőben a Rurac—Caralulis párt. Az ifjusági férfi egyes döntőjében Anghelescu (TCR) nagy szerencsével játszva 6:4, 7:5 arányban győzött Ujfalvy (Dermata) ellen. A női ifjusági döntőben Teodorovsky (TCR) 8:6, 6:3 arányban verte a kolozsvári Wellmann Katót (Dermata). A küzdelmek ma fejeződnek be.

ÖSSZEÁLLITOTTÁK A JUGOSZLÁVOK ELLEN JÁTSZÓ ROMÁN LABDARUGÓVÁLOGATOTTAT. Temesváron kedden délután tartotta utolsó edzését a román labdarugóválogatott a tiranai Balkán Olimpiai Játékok előtt. Virgil Economu dr., a szövetség elnöke, a jugoszlávok ellen a következő csapatot állitotta ki: Lazareanu, Ritter, Negrescu, Simatoc, Mészáros, Bacuti, Fábián II, Marian, Perényi, Iordache, Tóth III. A román csapat szerdai elutazása előtt Virgil Economu elnök nyilatkozatot adott a sajtónak, amelyben kijelentette, hogy a román csapatnak a jugoszlávok ellen — akik az elmult vasárnap a cseheket is legyőzték 4:2 arányban — semmi esélye sincs a győzelemre.

Szatmáron 2000 néző előtt játszották le vasárnap a Sanitas—Olimpia CFR rangadó C-liga mérkőzést, amelyet szép és élvezetes küzdelem után a Sanitas csapata 4:2 (3:0) arányban megérdemelten nyert meg. Góllövők: Farkas II. 4, illetve Enyedi és Morzsa. A mezőny legjobbjai Farkas II., Farkas I., Bauer és Nóti, illetve Stan, Pénzes, Enyedi és Morzsa. A mérkőzést Gavallér vezette.

WEISZ-ÉTTEREM
(Zsidó menza)
teljesen ujjáalakitva,
világhirü énekesnő fellépésével és
az ország egyik legjobb zenekarának közremüködésével október 1-én megnyilt, Március 6-utca (volt Szentegyház-utca) 34 alatt.
Minden délben menü- és abonarendszer
3 fogásos menü 6000 LEJ
A közönség minden este táncol a teljesen ujjáalakitott, parkettes tánctermekben.
Elsőosztályu konyha, izletes ételek, kitünő fajborok.
Esküvők, eljegyzések, táncmulatságok, társasvacsorák, zártkörü estélyek részére külön termek jutányos árak mellett.
MELODYN'S ZENEKAR JÁTSZIK
Jónás Aladár, a Dinu Serbănescu zenekar voltszólistájának vezetésével

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet Kolozsvár, — Felelős vezető: Kiss Márton igazgató. — No. 99. Fsoc. jud. Cluj.